

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2019/0655

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av krav fremsatt 1. november 2019 fra advokat A på vegne av B om dekning av sakskostnader etter bestemmelsen i lov av 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36.

Kravet har sitt grunnlag i omgjøring av vedtak fra Stiftelsestilsynet. Vedtaket fattet 3. mai 2019 av Stiftelsestilsynet ble omgjort av Stiftelsesklagenemnda med vedtak av 28. oktober 2019 (saksnummer 2019/0393). Spørsmålet i saken er om vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsens femte ledd sammenholdt med forarbeidene til lovbestemmelsen, jf. Prop. 12 L (2014-2015) kap. 7, avgjør Stiftelsesklagenemnda krav om sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 blant annet der hvor nemnda har fattet endelig vedtak i klagesaken.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok leder Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

I vedtak av 28. oktober 2019 omgjorde Stiftelsesklagenemnda Stiftelsestilsynets avvisningsvedtak av 3. mai 2019, slik at Bs klage over vedtak om vedtektsendringer i stiftelsen C likevel ikke blir å avvise.

I brev av 1. november 2019 fremsatte klagers advokat krav om dekning av sakskostnader.

3 Rettslig grunnlag for vedtaket

Forvaltningsloven § 36 første ledd gir hjemmel for dekning av nødvendige og vesentlige kostnader påløpt i forbindelse med selve klagebehandlingen. Bestemmelsen lyder:

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

Etter forvaltningslovens § 36 tredje ledd er det klageinstansen som skal behandle spørsmålet om det offentlige skal dekke privat parts sakskostnader med mindre underinstansen har truffet nytt vedtak i saken. I Prop. 12 L (2014-2015) *Endringer i stiftelsesloven* (stiftelsesklagenemnd) står det i kapittel 7:

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

«For de tilfellene hvor Stiftelsesklagenemnda fatter endelig vedtak i klagesaken, eller hvis den omgjør et vedtak i medhold av forvaltningsloven § 35, følger det av forvaltningsloven § 36 at det er Stiftelsesklagenemnda som skal fatte avgjørelse om sakskostnader i første instans.»

Etter Stiftelsesloven § 7a femte ledd andre setning kan nemndas avgjørelser om sakskostnader ikke påklages. I Prop. 12 L (2014-2015) står det i kapittel 7:

"Hensynet til nemndas uavhengighet tilsier også at departementet ikke bør kunne overprøve nemndas vurdering av sakskostnadskravet."

4 Klagers anførsler

I brev av 1. november 2019 er det fremsatt krav om dekning av advokatutgifter på 7 500 kroner inkludert merverdiavgift. Det fremgår av brevet at det har medgått tre timer arbeid til en timesats på 2 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. Advokat A har i e-post av 14. november 2019 redegjort for at arbeidet omfatter gjennomgang av vedtaket, vurdering av vedtaket opp mot hva klagen gjaldt, skriving av klagen, orientering av klient samt vurdering av grunnlaget for klagen.

5 Stiftelsesklagenemndas vurdering

Det følger av forvaltningsloven § 36 første ledd at retten til å få dekket sakskostnader gjelder der «et vedtak blir endret til gunst for en part» og at dekningen gjelder «vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket».

I vedtak av 28. oktober 2019 omgjorde Stiftelsesklagenemnda Stiftelsestilsynets avvisningsvedtak av 3. mai 2019 i tråd med klagers krav. Da saken ikke er endelig avgjort i klagers favør, kan det stilles spørsmål ved om er «endret til gunst» for klager. Stiftelsesklagenemnda viser til at det i tilfeller som det foreliggende, hvor et vedtak oppheves og sendes i retur for ny behandling i første instansen, er omdiskutert hvorvidt retten til sakskostnader etter fvl § 36 kan gjøres gjeldende, jf. *Forvaltningsloven med kommentarer* av Geir Woxholth, side 557 flg.

Sivilombudsmannen har uttalt følgende i sak SOMB-2016-252:

«Forvaltningsloven § 36 første ledd er riktignok ikke ment å holde en privat part økonomisk skadesløs i sitt møte med forvaltningen. Det sentrale hensynet som taler for kostnadsdekning, er imidlertid at den private parten ikke bør påføres kostnader som følge av at forvaltningen har gjort en feil. Hadde førsteinstansen behandlet saken korrekt både prosessuelt og materielt i første omgang, ville det bare vært nødvendig med én runde i førsteinstansen. Behovet for å gå en ny runde i førsteinstansen er en følge av forvaltningens feil. Det fremstår lite rimelig at den private parten ikke skal få dekket sine nødvendige kostnader når det er forvaltningen selv som har tvunget klageren inn i denne ekstra runden som følge av de prosessuelle og/eller materielle feilene.

[...]

Forvaltningsloven § 36 får etter dette anvendelse der det foreligger et vedtak som den private part gjennom en klage har fått endret. En opphevelse av et vedtak gir klageren en endring i den prosessuelle posisjonen, mens den materielle posisjonen først kan bedres ved førsteinstansens nye behandling.»

Lovavdelingen og Sivilombudsmannen har hatt ulikt syn på spørsmålet om dekning av sakskostnader for arbeid i forbindelse med klageinstansens opphevelse på grunn av saksbehandlingsfeil som verken innebærer en permanent eller midlertidig endring for den private part i det materielle spørsmålet. Imidlertid kan Lovavdelingens uttalelse i JDLOV-2003-5696 nok tas til inntekt for at en midlertidig endring i den materielle posisjon i klagers favør er tilstrekkelig til at klager kan kreve sakskostnader etter fvl. § 36. I saken her har klager fått rett til realitetsbehandling av klagen, noen som nok må kunne anses som en midlertidig endring i klagers materielle posisjon. Vedtaket ble dermed endret til gunst for klager.

B har pådratt seg utgifter til advokat og advokatutgifter er vesentlige kostnader etter forvaltningsloven § 36.

Klagesaken gjaldt spørsmål om avvisning av klage, herunder om klager hadde rettslig klageinteresse i saken. Hovedtemaet i saken var således av juridisk art, hvor vurderinger av rettskilder var påkrevet. Stiftelsesklagenemnda mener at det var nødvendig at klager benyttet advokat for å ivareta sine interesser i saken. Etter nemndas syn er utgiftene til juridisk bistand som er krevet dekket rimelige sett i forhold til sakens omfang og vanskelighetsgrad. Kostnadene vurderes som vesentlige og nødvendige, jf. forvaltningsloven § 36.

Beløpet som dekkes av det offentlige er etter dette 7 500 kroner inklusive merverdiavgift.

6 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Stiftelsesklagenemnda dekker saksomkostninger for B med 7 500 kroner inklusiv merverdiavgift.

Beløpet betales fra staten v/Stiftelsestilsynet til advokat A, klientkontonummer X.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. stiftelsesloven § 7a femte ledd.

Vedtaket er enstemmig vedtatt.

Bergen, 17. desember 2019

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er godkjent elektronisk